

Rutiner för genomförande - frivilligstöd till kommuner

I kommuner där behov finns kan frivilliga från Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen, Svenska Kyrkan, Svenska Röda Korset och Sveriges Stadsmissioner erbjuda stöd till kommuner riktat mot riskgrupper (utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer).

Frivilligstödet omfattar i första hand kommuner som inte har en frivillig resursgrupp (FRG), eller annan fungerande lösning för frivilligsamordning. Om FRG finns men inte har kapacitet kommer dialog föras med kommun och information inhämtas från Civilförsvarsförbundet (SCF) för att hitta en lösning.

En kommun som har behov av stöd från frivilligorganisationer efterfrågar detta från Röda korset centralt.

Stödet avser inköp av livsmedel, läkemedel, hygienartiklar och liknande till personer som ingår i riskgruppen. En koordinerande frivilligorganisation utses som samverkar med kommunen.

Kommunen tar sedan emot kontaktuppgifter från hjälpbehövande i riskgruppen på det sätt som kommunen anvisar. Kommunen vidarebefordrar sedan kontaktuppgifterna för den hjälpbehövande till koordinerande frivilligorganisation. Alternativt kan kommunen hänvisa de hjälpbehövande direkt till koordinerande frivilligorganisation, beroende på vad man kommer överens om lokalt. Det operativa arbetet utförs av frivilliga, koordinerade av en av följande organisationer som har närvaro i kommunen - Svenska Röda Korset, Svenska Kyrkan, Rädda Barnen eller Stadsmissionen. Riksidrottsförbundet bidrar med frivilliga, men ej med koordinering.

Detta uppdrag utförs enbart under den tid Folkhälsomyndigheten uppmanar personer i riskgrupper att hålla sig isolerade.

Frivilligorganisation tar lokalt fram rutin för hur inköpen ska ske. Rutiner som finns hos kommunens hemtjänst kan vara en inspiration för hur rutiner kan utformas. Hemtjänstens rutiner är dock ofta utformade för en målgrupp med större hjälpbehov, men kan i delar utgöra en inspiration. Detaljer om hur det rent operativt kommer att utföras (t ex, vilka uppgifter som ingår, hur fungerar transport osv) utarbetas lokalt mellan kommunen och koordinerade organisation.

Frivilliga ska komma lokalt ifrån och inte resa från annan kommun. Frivilliga blir inte finansiellt ersatta men får ersättning för omkostnader såsom resekostnader.

Rutinen är:

- Om en kommun har behov av stöd från frivilliga - och en fungerande samverkan med frivilliga för detta ändamål inte finns i kommunen – kan kommunen kontakta Röda korset centralt. Röda korset mäklar då en kontakt till en koordinerande organisation i berörd kommun.
- Personer i riskgruppen som är i behov av hjälp kontaktar kommunen på det sätt som kommunen anvisar. Alternativt kan kommunen och den koordinerande frivilligorganisationen lokalt komma överens om att hjälpbehövande ska kontakta den koordinerande organisationen direkt.
- Kommunen överlämnar kontaktuppgifter om den hjälpbehövande personen till den koordinerade organisationen. Den hjälpbehövande personen rings upp för att bestämma detaljerna kring vad personen vill ha hjälp med. Betalning sker enligt lokalt framtagen rutin. Frivilliga ska ej hantera kontanter utan betala enbart med anpassade kortlösningar.

Upplägg mellan frivilligorganisationer

Nationell samordning

- SRK kontaktar de andra organisationer och undersöker deras närvaro i kommunen.
- Beslut tas utifrån vilken organisation som tar sig koordinering i behövande kommun.
- Om ingen organisation har lokal närvaro skickar SRK en Bedömning och krisinsatsledare (BKL) som då för dialogen med kommunen och försöker hitta en lösning.
- En BKL kan agera i max 5 dygn sedan ska en lokal lösning vara på plats.

Lokal samordning

- Koordinerade organisation (KO) är kontakt till kommunen och reda ut frågor om uppdraget, vad ingår, hur löses det praktiskt.
- KO har listor på tillgängliga frivilliga i kommunen
- Alla organisationerna är ansvarig att skicka in sina tillgängliga resurser till KO
- De frivilliga representerar sin egen organisation och ska kunna identifieras lätt med t ex väst från organisationen man representerar
- Varje organisation måste kvalitetssäkra sina volontärer enligt gängse rutiner med utbildning, introduktion etc.
- KO ansvarig för att matcha frivillig med uppdrag utifrån tillgänglighet och närhet till den behövande
- KO ansvarar att introducera uppdraget, innehåll, förutsättningar och längd
- KO ansvarar för att ta in incidentrapporter och delge kommun
- Koordinerade organisation samlar in underlag för utlägg från frivilliga och kvalitetssäkrar dessa, betalar ut ersättningen till den frivillige och skickar sedan en faktura till SRK baserad på underlagen.

För de frivilliga som ska engagera sig är det viktigt att uppdraget är tydligt och hållbart, samt att vi i arbetet betonar vikten av uppdraget ska vara tryggt på så sätt att man dels utför uppdraget två och två samt att man tänker på att vara fullt frisk med anledning av att uppdraget handlar om att besöka riskgrupperna för covid-19.

Mer information, råd och verktyg finns i de stödjande dokumenten som finns för Koordinerande organisationer har som stöd och som heter *Vägledning för det lokala arbetet*.

Stockholm den 26 mars 2020

(korrigerad den 25 maj 2020)

Riksidrottsförbundet - Rädda Barnen - Svenska Kyrkan - Svenska Röda Korset - Sveriges stadsmissioner